

Η “θόλος” του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Παρουσίαση: ΝΑΤΑΛΙΑ ΕΦΡΑΙΜΟΓΛΟΥ, αρχιτέκτων. Φωτογραφίες: STUDIO KONTOS

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ:

Γ. Ανδρεάδης & Συνεργάτες Ο.Ε., Atelier Γ. Τσιώμης, Ν. Εφφραϊμογλου
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΜΕΛΕΤΗΣ: Κ. Γιαννόπουλος, Μ. Κανταρτζής
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ: Κ. Μπότσογλου, Π. Τσολοπίδη, Ε. Ματζιάρα,
 A. Dufourg, A. Bazin de Jessey, O. Jonchere

ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: ΟΜΕΤΕ Α.Ε.

Η/Μ ΜΕΛΕΤΗ: Η/Μ Ε.Π.Ε.

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Κ. Ανδρικοπούλου

ΜΕΛΕΤΗ ΦΩΤΙΣΜΟΥ: R. Narboni

ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Θ. Τιμαγένης

ΜΕΛΕΤΗ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ: H. Schattenman

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: SYSTEMA Α.Ε.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ: ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.

ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού (Ι.Μ.Ε.)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Πειραιώς 254, Ο.Τ. 234Β, Ταύρος

PROJECT MANAGER ΕΡΓΟΥ: ΚΙΩΝ Α.Τ.Ε.

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΒΑΔΟ ΚΤΙΡΙΟΥ: Ισόγειο: 2.030,59 m² (θόλος 1.146,17 m²),
 όροφος: 1.708,41 m² (θόλος 831,59 m²), υπόγειο: 12.500 m²

ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: 2003 - 2004

ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ: 2005 - 2006

1
Εξωτερικά η θόλος επενδύθηκε με μεταλλικό πλέγμα και μεταλλικές περιρίδες.

2
Το κέλυφος της εισόδου στεγάστηκε από σύμμεκτη κατασκευή, που στηρίζεται σε τριδυμες μεταλλικές κολόνες. Η οροφή αναπτύσσεται σαν κύμα, που διακόπτεται από σχισμές, επιτρέποντας τη διέλευση του φυσικού φωτός στο εσωτερικό.

Οι εγκαταστάσεις του Πολιτιστικού Κέντρου "Ελληνικός Κόσμος" του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού εκτείνονται σε έκταση 60 στρεμμάτων στην οδό Πειραιώς 254, στον Ταύρο. Το κέντρο περιλαμβάνει εκθεσιακούς και επιμορφωτικούς χώρους, πολυχώρους εκδηλώσεων και χώρους πρασίνου.

Η "θόλος" είναι το νέο κτίριο, κτισμένο επί της οδού Πειραιώς, σε συνέχεια του πρώην βιομηχανικού κελύφους (κτίριο 1), το οποίο αναδιαμορφωμένο λειτουργεί από το 1998. Η "θόλος", το κτίριο 1 και το θέατρο (το οποίο θα υλοποιηθεί σε επόμενη φάση) προβλέπεται να αποτελέσουν μια ενότητα λειτουργική και κτιριολογική. Η διάταξη των τριών κτιρίων σχηματίζει έναν εσωτερικό ακάλυπτο χώρο, το αίθριο. Τα νέα κτίρια του Πολιτιστικού Κέντρου, θα εκφράζουν μια σύγχρονη αρχιτεκτονική γλώσσα, η οποία θα αντιπαράθεται στο υποβαθμισμένο περιβάλλον των βιομηχανικών κτιρίων της οδού Πειραιώς.

Το νέο κτίριο παίρνει την ονομασία του από τη "θόλο", ένα σφαιρικό όγκο διαμέτρου 19 m, ο οποίος προβάλλει στην όψη και αποτελεί ουσιαστικό και συμβολικό στοιχείο αναφοράς. Πρόκειται για μια σφαίρα από οπλισμένο σκυρόδεμα με κοίλο εσωτερικό χώρο που στεγάζει ημισφαιρική αίθουσα ψηφιακών προβολών, χωρητικότητας 124 ατόμων.

Κτιριολογικό πρόγραμμα

Το κτίριο της θόλου λειτουργεί και ως κτίριο εισόδου στο Πολιτιστικό Κέντρο. Στεγάζει τις κυριότερες χρήσεις εισόδου - υποδοχής, που αφορούν πέρα από τη θόλο και στο σύνολο του Πολιτιστικού Κέντρου.

Το κτίριο της θόλου εκτείνεται σε 4 βασικά επίπεδα, 2 υπόγειο και 2 υπέργειο (δεν προσμετρώνται οι στάθμες ενδιάμεσων βοηθητικών χώρων).

Αναλυτικά, το κτίριο περιλαμβάνει τις εξής χρήσεις ανά επίπεδο:

- Στο Α' & Β' υπόγειο επιφάνειας 2.900 m², περιλαμβάνονται οι χώροι στάθμευσης και οι χώροι Η/Μ εγκαταστάσεων.
- Στο ισόγειο, επιφάνειας 1.146,17 m², περιλαμβάνονται οι χώροι υποδοχής του Πολιτιστικού Κέντρου, οι οποίοι ενοποιούνται με τους αντίστοιχους υπάρχοντες χώρους του κτιρίου 1. Στο ίδιο επίπεδο βρίσκονται επίσης οι χώροι έκδοσης εισιτηρίων και πληροφοριών, οι χώροι WC και το κατάστημα - πωλητήριο.
- Στον όροφο, επιφάνειας 831,59 m², βρίσκονται η αίθουσα προβολών της θόλου, ο προθάλαμος, οι διάδρομοι κυκλοφορίας και ένα μικρό αναψυκτήριο.

Η κατασκευή της θόλου

Η θόλος έχει καθαρή διάμετρο 19,70 m και κατασκευάστηκε από οπλισμένο σκυρόδεμα C25/30 με πάχος d=30 cm. Η λύση αυτή επιλέχθηκε για λόγους ηχομόνωσης της κατασκευής. Στο εσωτερικό της θόλου κατασκευάστηκε η κεκλιμένη πλάκα της πλατείας, κυκλικής μορφής σε κάτοψη, η οποία είναι συμπαγής, πάχους d=35 cm, και εδράζεται σε ένα κεντρικό υποστύλωμα, διαμέτρου 100 cm και

Εικονική Πραγματικότητα - Συναρμολογήστε τα αγγεία!

Μαγική Οθόνη, Εικονικός κινηματογράφος - Κτηριο 2

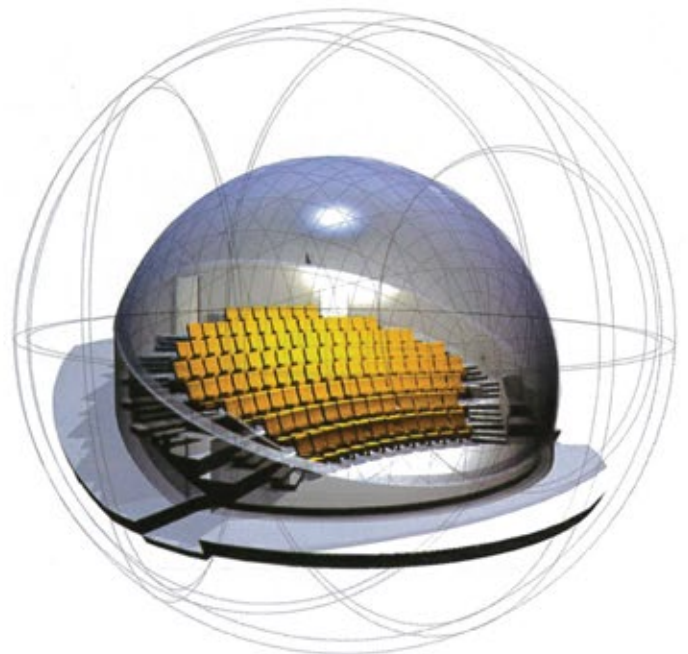
περιμετρικά στο κέλυφος της θόλου στη στάθμη +5,30. Όλες οι υπόλοιπες στάθμες εσωτερικά της θόλου (+2,65 / +1,70) έχουν αρμό με το κέλυφος, ώστε να είναι εφικτή η κατασκευή τους ανεξάρτητα από τη θόλο και εδράζονται σε υποστυλώματα, τα οποία φυτεύονται στη στάθμη -1,25. Το κέλυφος εδράζεται στη στάθμη -1,25 σε περιμετρική κυκλική δοκό διατομής 60/100, η οποία στηρίζεται σε κυκλικά υποστυλώματα διαμέτρου 60 cm. Στο κέντρο μορφώνονται δύο πυρήνες μεγάλης ακαμψίας για την παγίωση του κελύφους στη στάθμη αυτή. Όλα τα κατακόρυφα στοιχεία θεμελιώνονται στη στάθμη -8,65.

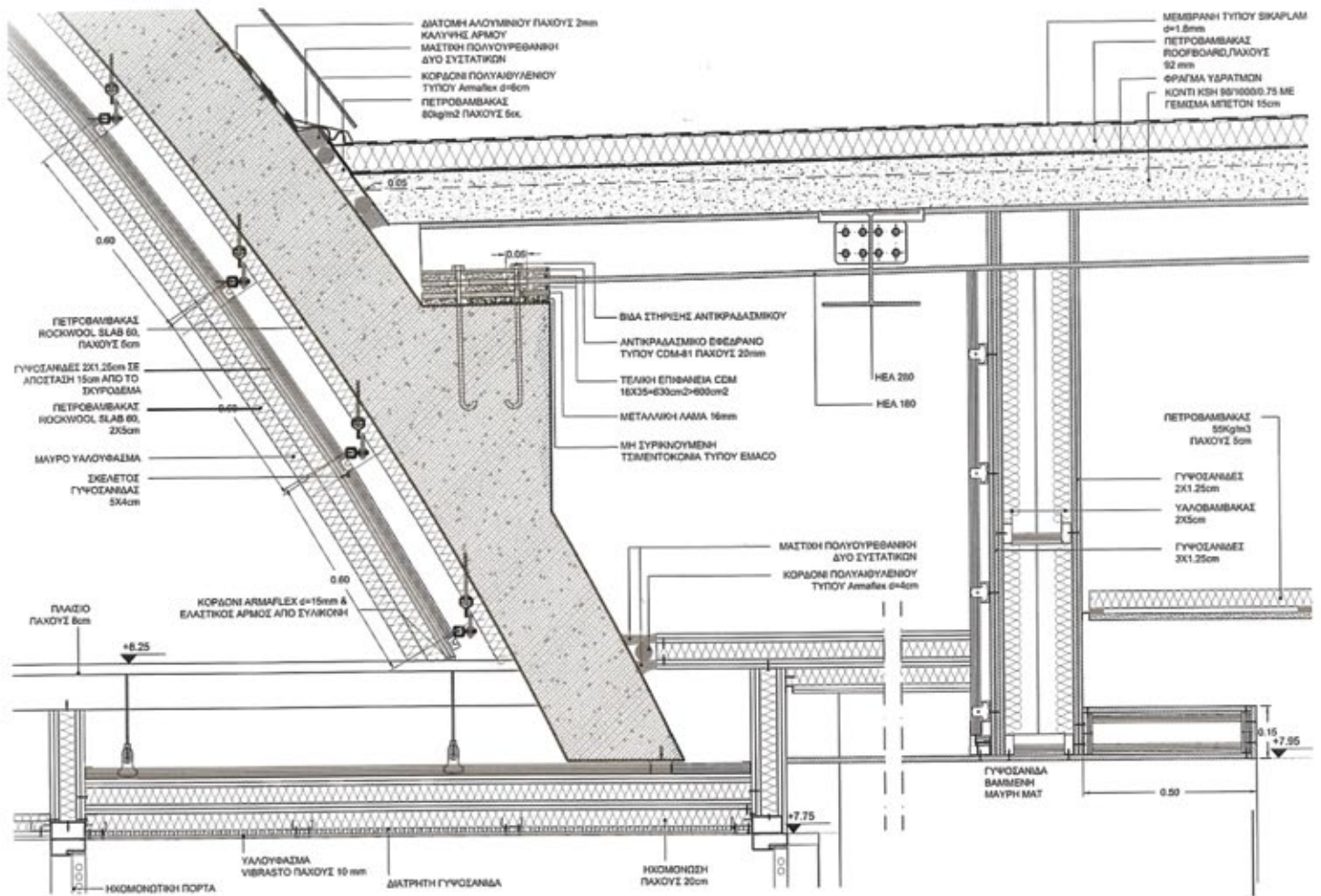
Περιμετρικά της θόλου σε διάφορες στάθμες μορφώνονται πρόβολοι από οπλισμένο σκυρόδεμα για τη στήριξη φερόντων μεταλλικών στοιχείων της στέγης και της στάθμης +5,30 και +2,65. Η διαμόρφωση των στηρίξεων γίνεται έτσι, ώστε να εξασφαλίζεται η ηχομόνωση στο εσωτερικό του κελύφους.

Περιγραφή & υλικά κατασκευής

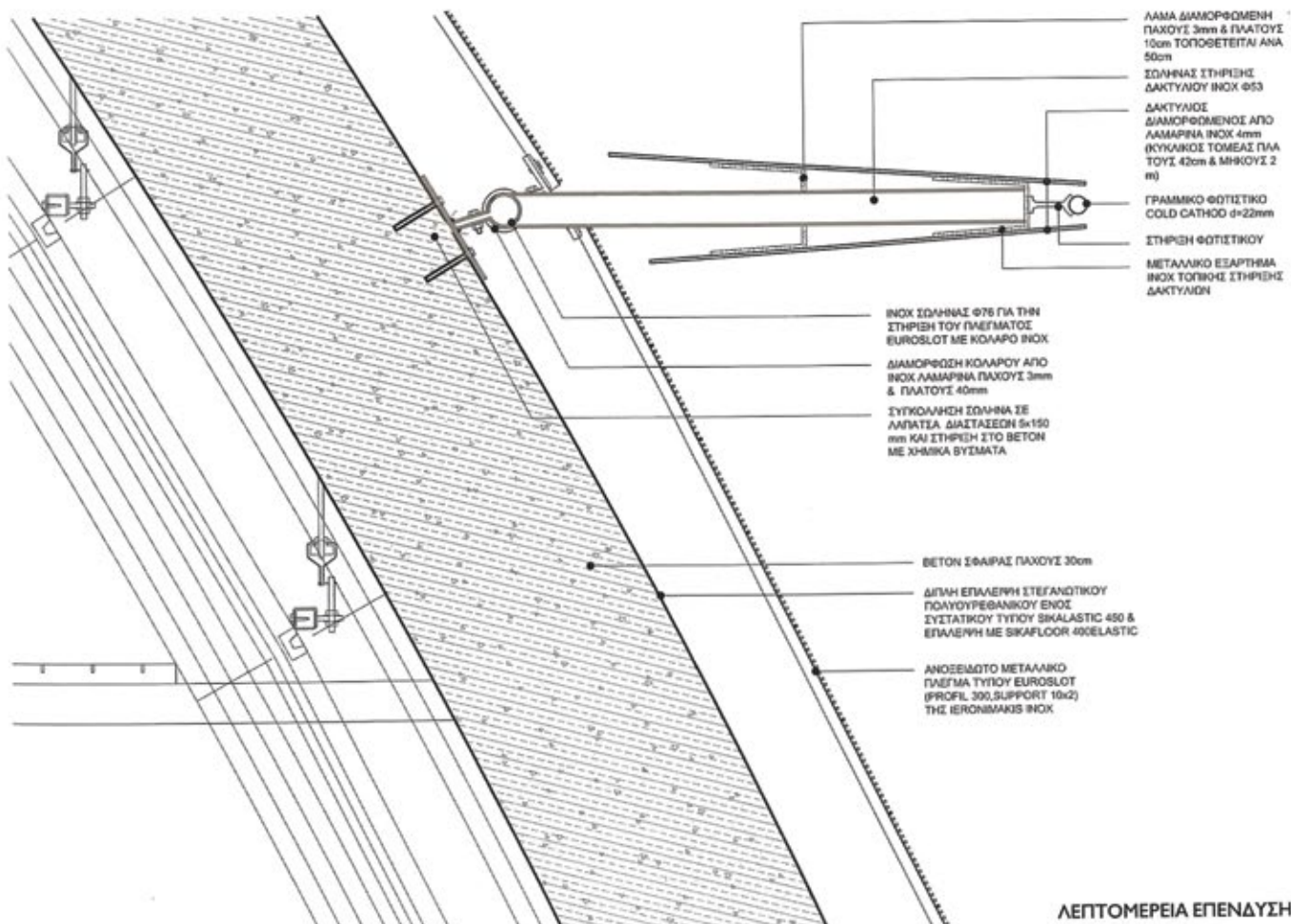
Κατά τη μελέτη ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στη διαμόρφωση ενός άνετου και ευρύχωρου χώρου υποδοχής, στον οποίο κυριαρχεί η θόλος. Σημαντικό στοιχείο αυτής της επιδίωξης αποδίδεται στην παρουσία της κυματοειδούς στέγης, με τις φωτιστικές οπές. Ο φυσικός φωτισμός αναδεικνύει τη θόλο και ενοποιεί το αίθριο με το εσωτερικό.

Ο χώρος υποδοχής που περιβάλλει τη θόλο, διαμορφώνεται ως μια ενιαία αίθουσα, με πατάρι, το οποίο ενοποιείται με τον όροφο του υπάρχοντος κτιρίου (κτίριο 1). Στεγάζεται από ενιαία στέγη, η οποία στηρίζεται σε κάρναβο μεταλλικών υποστυλωμάτων ειδικής διατομής (τριπλές κολόνες). Ο φέρων οργανισμός της στέγης αποτελείται από μεταλλικές δοκούς που στηρίζονται στις κολόνες. Εσωτερικά η στέγη φέρει ψευδοροφή από ξύλινα ηχοαπορροφητικά

ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΘΟΛΟΥ

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΘΟΛΟΥ

3

3
Ο χώρος του αναψυκτηρίου.

4
Εσωτερικά οι κατακόρυφες επιφάνειες επενδύθηκαν με κυπριακό πωρόλιθο και τα δάπεδα στο χώρο υποδοχής επιστρώθηκαν με ψαμμίτες Μολωσών.

πετάσματα. Φεγγίτες με τη μορφή σχισμών, πλάτους 1,3 m διακόπουν τη συνέχεια της οροφής και κατεβάζουν δέσμες φωτός στο επίπεδο της υποδοχής.

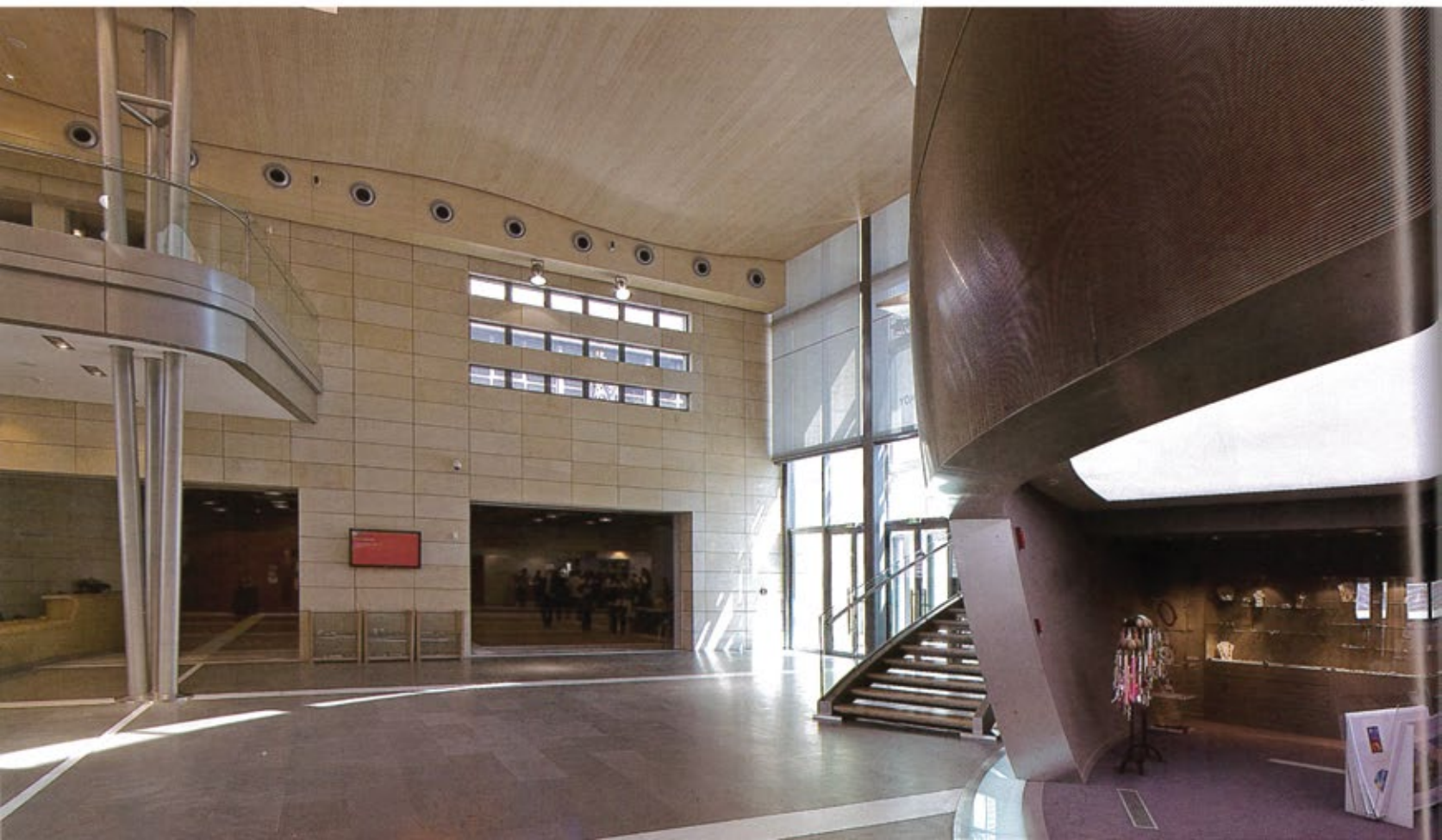
Η αίθουσα προβολών αποτελείται από ένα συμπαγές εξωτερικό σφαιρικό κέλυφος και ένα κεκλιμένο επίπεδο με αναβαθμούς από οπλισμένο σκυρόδεμα, στο οποίο διατάσσονται αμφιθεατρικά οι θέσεις των θεατών.

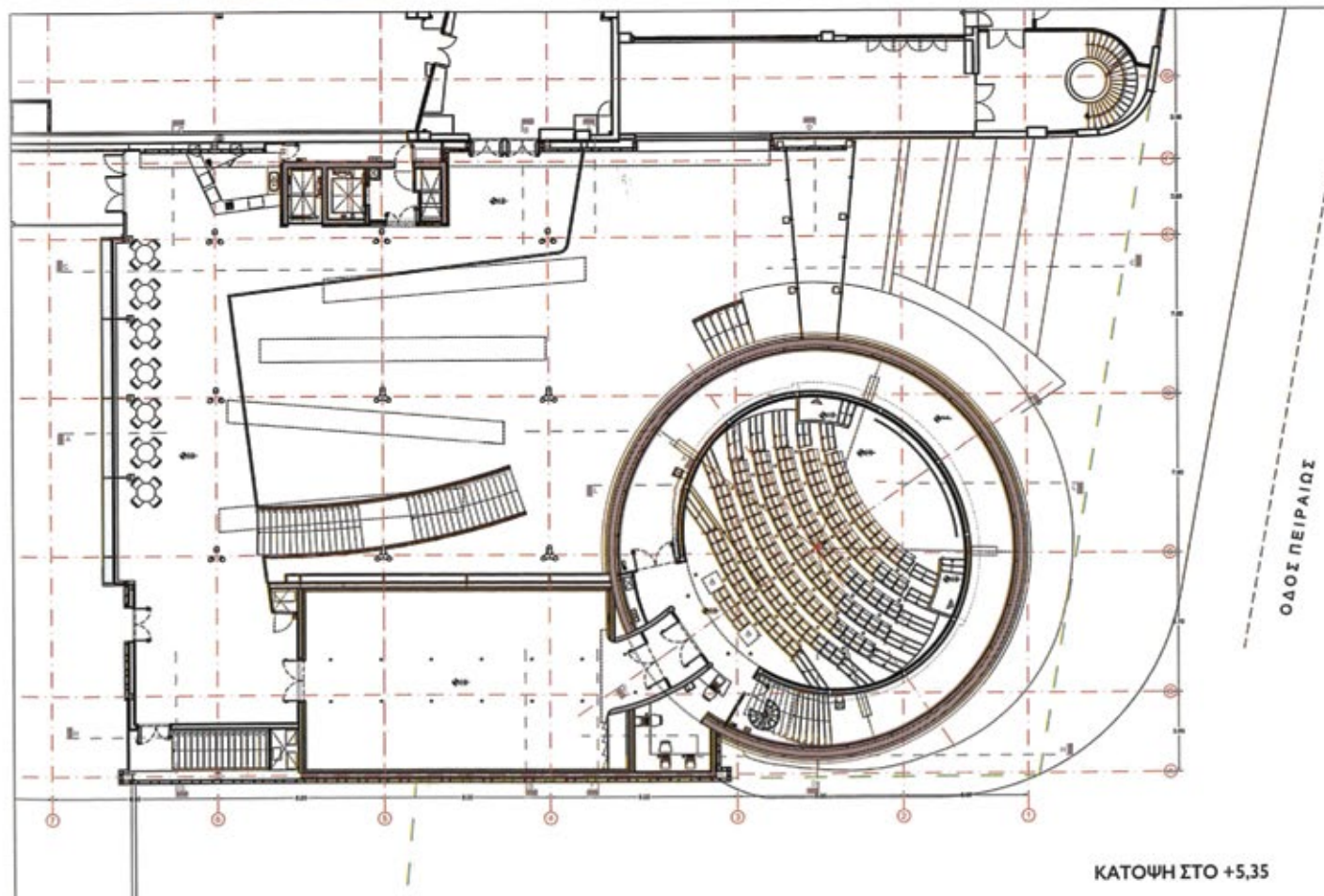
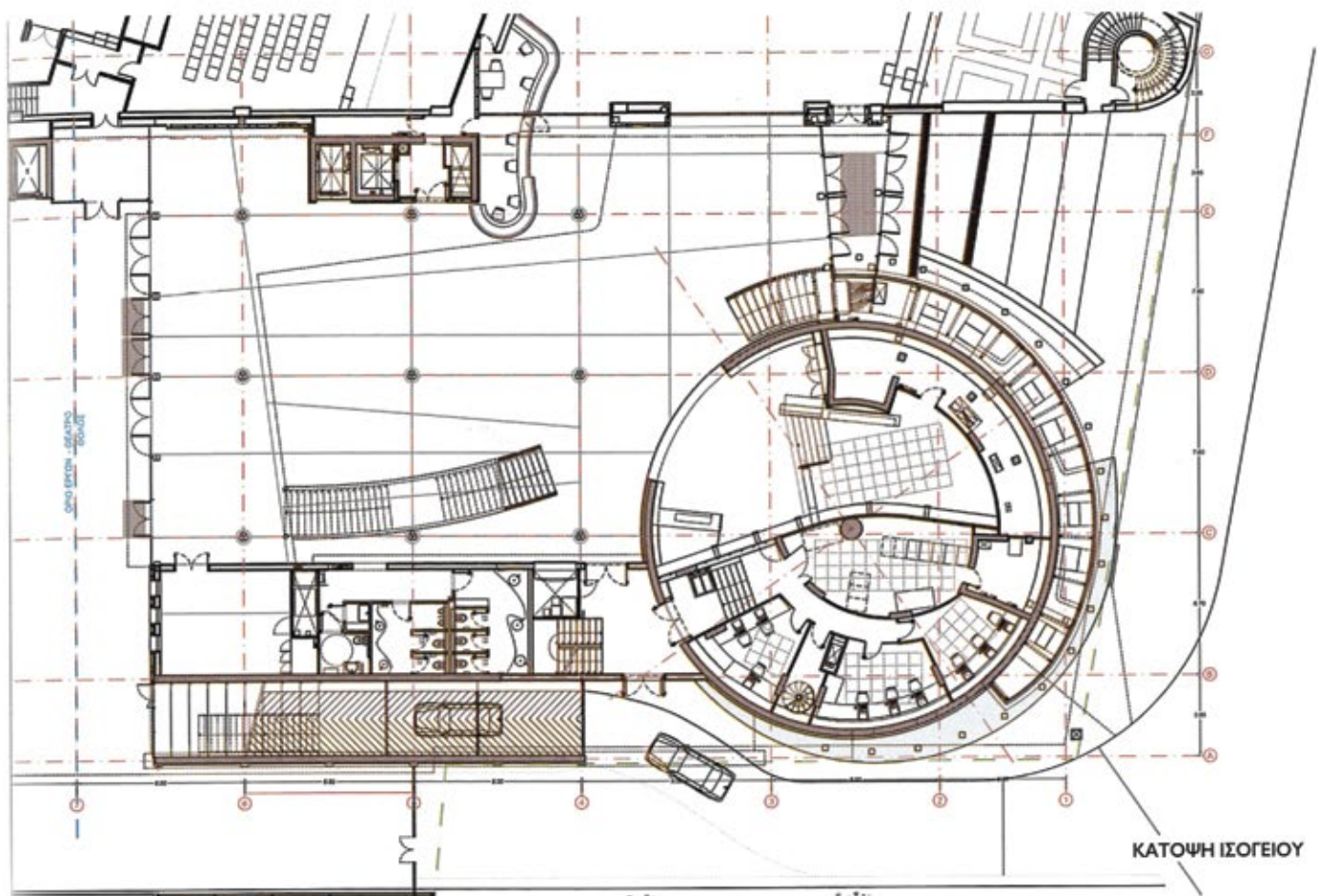
Τα υλικά και οι μορφές που επιλέχθηκαν παραπέμπουν σε μια μητροπολιτική αρχιτεκτονική. Για την επένδυση του κελύφους της σφαίρας χρησιμοποιήθηκε πλέγμα από μασίφ ανοξείδωτες διατομές. Τα τεμάχια της επένδυσης διπλοκαμπυλώθηκαν και κόπηκαν με ακτίνες ενισχυμένου φωτός (λέιζερ) για να προσαρμοστούν απόλυτα στην επιφάνεια της σφαίρας.

Οι δακτύλιοι κατασκευάστηκαν από ανοξείδωτες διατομές και ενσωματώνουν φωτισμό από γραμμικά φωτιστικά σώματα ψυχρής καθόδου.

Το κέλυφος της εισόδου στεγάστηκε από σύμμεικτη κατασκευή, που στηρίζεται σε τρίδυμες μεταλλικές κολόνες. Τα υαλοπετάσματα στις όψεις είναι από μεταλλικό σκελετό και φέρουν ηχομονωτικούς

4

Ο χώρος του φουαγιέ με τη θόλο να κυριαρχεί.

υαλοπίνακες με δυνατότητα ηχομείωσης 42 dB. Οι εσωτερικές επενδύσεις είναι από κυπριακό πωρόλιθο για τις κατακόρυφες επιφάνειες και ξύλινα (σφένδαμος) ηχοαπορροφητικά διάτρητα πετάσματα για την οροφή. Η οροφή αναπτύσσεται σαν κύμα, ενώ διακόπεται από σχισμές που επιτρέπουν την είσοδο του ηλιακού φωτός σε όλο το χώρο υποδοχής του κτιρίου.

Τα δάπεδα στο χώρο υποδοχής είναι ψαμμίτες Μολωσών, στο πατάρι τοποθετήθηκε δρύινο παρκέτο και στην περιοχή της αίθουσας προβολών μοκέτα.

Το συνολικό εγχείρημα βασίστηκε σε μια σειρά από ειδικές κατασκευές, τόσο στα ιδιαίτερα τμήματα, όσο και στα πιο συμβατικά. Παρ' όλα αυτά επιτεύχθηκε αρτιότητα στην κατασκευή, συγχρόνως με τη λειτουργική και αισθητική συνέχεια. ■

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ που τα υλικά τους χρησιμοποιήθηκαν στο έργο και συμμετέχουν με διαφήμιση στο τεύχος αυτό.

- Σωληνωτά ταχυδρομεία, **AIRCOM / ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**, σελ. 147.
- Αξεσουάρ μπάνιου, **AMARILIO**, σελ. 6.
- Πυράντοκες πόρτες, χωρίσματα, υαλοπετάσματα, **ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ / ΕΥΣΤ. Γ. ΡΑΪΣΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.**, σελ. 135.
- Καλύμματα φρεατίων PETER SAVAGE, υλικά στήριξης ΗΜΙ εγκαταστάσεων TYCO και ERICO, κανάλια αποστράγγισης από πολυαιθυλένιο MUFLE, απορροές ομβρίων αλουμινίου ALUMASC, **CARAMONDANI BROS PUBLIC COMPANY LTD**, σελ. 140.
- Στόμα κλιματισμού μεγάλου βελγικούς, **CLIMA COMFORT COMPONENTS Ε.Π.Ε.**, 1ο εσώφυλλο.
- Φωτισμός φουαγιέ, **DIATHLISIS Α.Ε.Ε.**, σελ. 10.
- Πλακάκια, **IDA / ΧΡ. ΠΕΙΣΤΙΚΟΣ**, σελ. 9.
- Ανοξείδωτες κατασκευές, **ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗΣ INOX Α.Β.Ε.Ε.**, σελ. 21.
- Ανελκυστήρες, **KONE Α.Ε.**, σελ. 141.
- Ηχοαπορροφητικά υλικά TEXAA, φύλλα τιτανικού ψευδαργύρου V.M.ZINC, **MIRECO ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Ε.Π.Ε.**, σελ. 68.
- Λαμπτήρες, **OSRAM Α.Ε.**, σελ. 89.
- Εποξικά δάπεδα, **POLYCOAT Μ.Ε.Π.Ε.**, σελ. 7.
- Μεταλλικές κατασκευές, ρολά, **SAFE DOOR / ΕΥΓΥΧΙΔΟΥ Μ. & Ε. Ο.Ε.**, σελ. 49.
- Πρόσμεικτα σκυροδέματος, **SIKA HELLAS Α.Β.Ε.Ε.**, σελ. 93.
- Είδη υγιεινής, **VENETI**, σελ. 83.